

PRENUMERATA WYNOŚI:

we Lwowie:

miesięcznie 2 korony, za dwurazową dost. do domu dopłaca się 40 h.

na prowincyi:

rocznie 26 k. 40 h. z 2-krotną wys. 32 k. — h.
kwartal. 6 „ 60 „ „ 8 „ — „
miesięcz. 2 - 20 „ „ 2 „ 70 „

W Niemczech: miesięcznie 4 kor.
W innych krajach „ 6 „

Każda zmiana adresu 40 h.

Słowo Polskie

wychodzi 2 razy dziennie.

OGŁOSZENIA

Za 1 wiersz półtorowy albo jego miejsce 20 h., nadesłane wiersz garmondem 80 h., małe ogłoszenia za wyraz 6 h., najmniej 60 h.

Numer pojedynczy:

We Lwowie 6 h.
na prowincyi 8 „

Adres: „Słowo Polskie“

Lwów, ul. Chorążczyzny 1. 17.

TELEFON 541.

Telefoniczne i telegraficzne depesze „Słowa Polskiego“.

† Fryderyk Nietzsche.

Weimar, 27 sierpnia. Zmarł tu filozof, Fryderyk Wilhelm Nietzsche, przeżywszy 56 lat. (Umarł najwybitniejszy „indywidualista“, najgłośniejszy filozof współczesny, twórca „Zarathustry“, w ostatnich latach, jak wiadomo, cierpiący na lekkie pomieszczenie zmysłów.

Fryderyk Wilhelm Nietzsche urodził się 15 października 1844 r. w Röcken około Lützen. Studya filozoficzne odbywał od r. 1864 do r. 1867 w Bonn i Lipsku.

W r. 1869, jeszcze zanim uzyskał stopień doktora, powołano go na nadzwyczajnego profesora filologii klasycznej do Bazylei, a w r. 1870 został profesorem zwyczajnym. W tymże roku brał Nietzsche udział w wojnie francusko-niemieckiej, jako ochotnik w służbie sanitarnej.

Przepracowanie oraz silne nerwowe bóle głowy wywołały u Nietzschego w r. 1889 nieuleczalną chorobę umysłową. Był on namiętnym wielbicielem i przyjacielem Wagnera, z którym się jednak później rozszedł. Uważał Wagnera za najwyższe wcielenie ideału — naszej epoki. Mówiono, że późniejsza zmiana w jego stosunku do Wagnera, przyczyniła się wielce do zamroczenia umysłu Nietzschego.

Potężny wpływ wywarł na Nietzschego Schopenhauer, zwłaszcza jego dzieło: „Świat, jako wola i przedstawienie“.

Do dzieł wcześniejszej epoki Nietzschego należą: „Narodziny tragedii z ducha muzyki“ oraz „Spostrożenia nie na czasie“.

Nietzsche był twórcą nowej teorii moralności, którą w symbolicznej formie ogłosił w dziele p. t.: „Also sprach Zarathustra“ (1883—1885).

Blizsze wyjaśnienie nauk Zarathustry zawierała książka p. t.: „Przeobrażenie wszystkich wartości“, której jednak Nietzsche nie zdolał dokończyć. W okresie czasu od r. 1886 do 1888 wyszły dzieła: „Jenseits von Gut und Böse“, „Zur Genealogie der Moral“, „Der Fall Wagner“, „Die Götzen-dämmerung“.

Nietzsche pisał przeważnie w formie aforystycznej, wogóle styl jego odznaczał się niezwykłą świeżością.

Biografię Nietzschego przygotowała siostra jego p. Elżbieta Förster, która go do ostatniej chwili pielęgnowała. Po polsku ukazało się kilka studyów o twórcy „Nadczłowieka“ (Übermensch). (Red.)

Synobójczyni.

Nowy Sącz, 27 sierpnia. W rzece Białej znaleziono zwłoki zamordowanego Nosata. Morderczynię, jego rodzoną matkę, uwięziono.

Zamach na policyantów.

Wiedeń, 27 sierpnia. Niewyśledzeni dotychczas sprawcy, dokonali w sobotę zamachu rewolwerowego na 2 stróżów bezpieczeństwa publicznego: Stöcknera i Weigerta. Pierwszy ciężko, drugi lżej ranny.

Rosyjski minister skarbu w Paryżu.

Paryż, 27 sierpnia. Dziś przybywa tu rosyjski minister skarbu p. Witte. Z wizytą tą łączy przygotowania do zapowiedzianych odwiedzin cara.

Łaska carska.

Paryż, 27 sierpnia. Nadeszła tu prywatna wiadomość z Petersburga, że dr. Leyds, poseł transwaalski w Brukseli, który przybył tam na czele pokojowej misji boerskiej, został przyjęty przez cara i ministra spraw zagranicznych, hr. Lambsdorffa.

Zderzenie się powozu z automobilem.

Baden (pod Wiedniem) 27 sierpnia. Prywatny powóz, w którym znajdowały się cztery osoby, zderzył się wczoraj z automobilem. Wszystkie odniosły obrażenia; dwie cięższe, dwie zaś lżejsze.

Wypadek na kolei Gottharda.

Lucerna, 27 sierpnia. W pociągu pospiesznym kolei Gottharda między Giornico a Lavorgo, chciała p. Bianchini, żona prof. z Zadaru, przejść z wagonu restauracyjnego przez mostek, łączący go z wagonem osobowym, ale z powodu źle zabezpieczonego

przejscia, spadła na szyny i odniosła bardzo ciężkie obrażenia. Odwieziono ją do szpitala w Belinzonie.

Pościg za anarchistami na Węgrzech.

Budapeszt, 27 sierpnia. Tutejsze dzienniki donoszą, że minister spraw wewnętrznych polecił wszystkim władzom śledzić jaknajenergiczniej za ukrywającymi się na Węgrzech anarchistami Emilem Caprini z Wenecji, Janem Tomarolio z Biellii, Janem Bosso z Porto Vergaglio i Antonim Grassi z Liworno.

Czy car przyjedzie do Paryża?

Paryż, 27 sierpnia. Z kół rządowych zaprzeczają ponownie doniesieniu o bliskim przyjeździe cara Mikołaja do Francji. Być może, że car przybędzie do Paryża krótko przed zamknięciem wystawy, dotychczas wszakże nie wydano w tej mierze żadnych zgoda dyspozycji.

Rewolucyoniści macedońscy.

Bukareszt, 27 sierpnia. Dzienniki tutejsze donoszą, że w toku sądowego śledztwa, prowadzonego przeciw spółwinnym skrytobójczych zamachów, stwierdzono, że na wiosnę agenci komitetu macedońskiego zamierzali wzniecić w Macedonii i Albanii ogólne powstanie przeciw Turcyi.

Śledztwo przeciw proboszczowi.

Rzym, 27 sierpnia. Jeden z dzienników donosi, że władze zarządziły śledztwo sądowe przeciw pewnemu proboszczowi w okolicy Rzymu, który w lokalu publicznym miał się odezwać, iż Bresci dobrze uczynił, zabijając króla. Proboszcz ów uknął.

Katastrofa kolejowa.

Glasgow, 27 sierpnia. Na stacji Anderston-Cross nastąpiło wczoraj zderzenie się 2 osobowych pociągów. 4 wozy zostały zupełnie zdruzgotane, przy czem 24 podróżnych odniosło ciężkie skaleczenia.

Wojna Anglii z Transvaalem.

Pretoria, 27 sierpnia. Pułkownicy Baden-Powell i Paget natarli na kolumnę gen. De-Weta, której udało się ratować ucieczką. Podobno De-Wet uciekł z kilkoma żołnierzami w góry. Kolumna jego rozprószyła się.

Kapstadt, 27 sierpnia. Marszałek polny Roberts przybył przedwczoraj do Belfasku gdzie spotkał się z Bullerem, Polekarewem i Erenchem. Przy akcji obaszdzenia Belfastu w dniu 24 bm., odniosło rany 14 żołnierzy z oddziału Polekarewa, Hamilton wziął do niewoli w pobliżu stacji Piczaeriver 13-tu Boerów.

Wojna z Chinami.

Londyn, 27 sierpnia. Biuro Reutersa donosi z Pekinu pod datą 14 b. m.: Kolumna wojsk sprzymierzonych w sam czas przybyła do Pekinu. Byliśmy już bowiem prawie wyczerpani po całonocnej najgwałtowniejszej podczas oblężenia walce na karabiny. „Czungliamen“ kilkakrotnie w sposób zdradziecki usiłował uspić naszą czujność. Doniósł nam między innymi, że wojska chińskie otrzymały nakaz zaprzestania ognia, mimo to Chińczycy napadli podstępnie poselstwo angielskie, francuskie, amerykańskie i rosyjskie równocześnie ze wszystkich stron. Ogłaszająca wrzawa trwała przez całą noc. Nad ranem usłyszeliśmy głuchy grzmot dział, co nam do dało nowej odwagi do wytrwania w oporze. Ostrzeżenie poselstwa ze strony Chińczyków trwało aż do chwili, kiedy kolumna wojsk sprzymierzonych wkroczyła do miasta. Chińczycy przyznają, że podczas oblężenia stracili 3.000 ludzi. Przez 2 miesiące trzymaliśmy się w poselstwach pod ciągłym gradem kul. Pożywienie nasze składało się tylko z ryżu i funta mięsa dziennie. Za przybyciem wojsk sprzymierzonych, Amerykanie zaatakowali jedną bramę i zwrócili na nią całą uwagę wojsk chińskich. Brama Schabo stała się przez to wolną i Anglicy mogli bez oporu, nie tracąc ani jednego żołnierza, wkroczyć do miasta.

Londyn, 27 sierpnia. Według depeszy, nadeszłej z Tsianfu, został książę Tu an pochwycony przez wojska sprzymierzone.

Bruksela, 27 sierpnia. Depesza z Szangaju donosi, że w Hankau zamordowano 19 misjonarzy, w tej liczbie także kobiety.

Petersburg, 27 sierpnia. General Leniewicz telegrafuje z Taku pod datą 23 bm., że wojska rosyjskie i francuskie przyniosły odsiecz obleganemu

od 2 miesięcy przez Bokserów klasztorowi „Betan“ i uwolniły osaczonych tam misjonarzy francuskich, poczem wojska te wyparły Bokserów z dzielnicy Pekinu zw. miastem cesarskim, zajęły bramę zachodnią i zatknęły na niej flagi rosyjską i francuską. Cesarzowa regentka, cesarz i następca tronu umknęli do prowincyi Sheni. Rosyjanie mieli 5 rannych, a Francuzi 5 zabitych i 25 rannych.

Petersburg, 27 sierpnia. General Grodekow telegrafuje z Charbinu, że na terytorium pomiędzy Charbinem a Bajanta, wojska chińskie powróciły do prac polnych. W Charbinie panuje spokój; ludność oddaje się zwykłym zajęciom.

General Orłow donosi, że wojska rosyjskie wkroczyły 20 b. m. do Mendueby, a straż przednia Bułatowicza obsadziła Irekta.

Admirał Aleksejew telegrafuje z Taku pod d. 21 b. m.: Po zajęciu przez wojska sprzymierzone miasta cesarskiego w Pekinie, Chińczycy rozpoczęli odwrót ku północy.

General Grodekow donosi, że kawaleria generala Rennenkampa zajęła Kamnichaczhan.

Berlin, 27 sierpnia. Biuro Wolfa donosi z Tientsinu pod dn. 27-go b. m. Wojska japońskie obsadziły wał, otaczający główną część tzw. miasta świętego w Pekinie. Do pałacu jeszcze nie wtargnęli, oczekując w tej mierze instrukcyi z Tokio. Słychać, że książęta Ching i Wangweuszao ukrywają się w Pekinie.

Hongkong, 27 sierpnia. Anstro-węg. okręty wojenne „Cesarzowa Elżbieta“ i „Asperg“ przybyły tu, skąd udadzą się do Szangai.

Berlin, 27 sierpnia. Admirał niemieckiej eskadry krzyżowników donosi pod datą 25 b. m. z Taku: Wedle telegramu rosyjskiego w dniu 22 b. m. znajdowały się jeszcze w południowej części Pekinu silne oddziały Bokserów, a w dzielnicy, zw. „miastem cesarskim“ wojska chińskie pod dowództwem księcia Czunga. W Pekinie zaprowadzony zostanie zarząd wojskowy.

Niepokoje wśród ochotników belgijskich.

Bruksela, 27 sierpnia. Dziennik *Messenger de Bruxelles* donosi, że podoficerowie i żołnierze belgijskiego korpusu ochotników, dowiedziawszy się o rozwiązaniu tegoż korpusu, dopuścili się różnych gwałtów. Wojsko musiało wystąpić i ono dopiero przywróciło porządek.

Dżuma.

Konstantynopol, 27 sierpnia. Na pokładzie okrętu „Niger“, który zawiął przedwczoraj w Klazomene, stwierdzono drugi wypadek dżumy. Chory należy do załogi okrętowej.

Wylewy we Włoszech.

Rzym, 27 sierpnia. Z górnych Włoch donoszą o ogromnych szkodach, zrządzonych wylewami rzek i potoków. Pomiędzy innymi, w Cardessa runęło 20 domów a pod gruzami znalazło śmierć 7 osób. Na wielu punktach komunikacja kolejowa i telegraficzna przerwana.

Wylewy w Szwajcaryi.

Zürich, 27 sierpnia. Oberwanie się chmury spowodowało onegdaj w centralnej Szwajcaryi wielkie szkody i przerwy w komunikacji. Między Bellinsoną a Locarno ruch kolejowy przerwany. Rzeka Reuss wylała.

Pożar fabryki.

Budapeszt, 27 sierpnia. Fabryka powozów Schembera i Syna stoi w płomieniach.

Eksplodye.

Insbruck, 27 sierpnia. Wczoraj wieczorem wyleciał w powietrze młyn prochowy w Zillenthal.

Berlin, 27 sierpnia. Wskutek eksplozji granatu w laboratorium ogni sztucznych w Szpandawie, dwaj robotnicy utracili życie.

Jubileusz wszechnicy.

Czerniowce, 27 sierpnia. Uniwersytet tutejszy obchodzić będzie wkrótce 25-letni jubileusz istnienia.

Z tego powodu ukazała się tu książka sekretarza uniwersytetu dr. Norsta, pt.: „Alma mater Francisco-Josephica“.

Z chwili.

Wiedeń, 27 sierpnia. *Lidowe Nowiny* donoszą z Wiednia, że nie wiadomo jeszcze, kiedy na-

stąpią rokowania rządu z przywódcami stronnictw. Prawdopodobnie nastąpi to między 3 a 7 września, kiedy cesarz tu powróci.

Rada państwa będzie w każdym razie zwołaną. *Lid. Nowiny* sądzą, że sesya potrwa krótko.

Podróż inspekcyjna namiestnika.

Krosno, 27 sierpnia. Namiestnik hr. Piniński przybył wczoraj o godz. 4 popołudniu do Polanki, gdzie zwiedził 2 wielkie zakłady przemysłowe, fabrykę drachówek i tartak parowy. Następnie odbył lustrację dróg gminnych. W pojedynczych gminach witali go wóje i Rady eminne. W Jedliczu był namiestnik obecny na uroczystości poświęcenia nowego mostu na Jasiołce, rzuconego na przestrzeni paruset metrów. O godz. 7 wieczór wyjechał namiestnik w towarzystwie prezesa Rady powiatowej, Gorayskiego, do Modrówki i był na obiedzie, w którym wzięło udział prawie całe okoliczne obywatelstwo. O godz. 10 wieczorem odjechał w towarzystwie starosły Michałowski do Jasła.

Interview z p. Dzieduszyckim.

Budapeszt, 27 sierpnia. *Pester Lloyd* przynosi interview jednego z swych redaktorów z p. W. Dzieduszyckim, do którego jeździł do Jezapela. Hr. D. wyraził przekonanie, że może właściwie byłoby dziś, wobec obstrukcji, zaniechać rekonstrukcji prawicy. Zamach stanu uważa za grę niebezpieczną. Twórca znanego adresu autonomicznego powiedział dalej, że obstrukcja musi być usunięta.

„Trzeba oznaczyć dzień, w którym terminowe projekty ustaw będą przyjęte lub odrzucone. Jeśli tego terminu nie oznaczy rząd, to może to uczynić stała komisya, złożona z delegatów obu Izb“. Z kolei hr. D. wyłuszczył swój projekt, w jaki sposób odbywałoby się miało głosowanie nad takimi przedłożeniami.

Ministerstwo kolonialne.

Berlin, 27 sierpnia. *Börsen Ztg.* donosi, że wkrótce utworzone będzie ministerstwo kolonialne.

Ślady Andréego.

Kopenhaga, 27 sierpnia. W pobliżu Islandyi znaleziono boję, która ma napis: „Ekspedycja polarna Andréego r. 1896“. Minister spraw zagranicznych przesłał boję szwedzkiemu posłowi.

Mobilizacya Bułgarii.

Sofia, 27 sierpnia. Rząd bułgarski fortyfikuje placówki nad granicą Rumunii: Widdyn, Sistowo i Nikopolis.

Bez jutra.

(Emerytura artystów teatru hr. Skarbka zniesiona).

Lwów, 27 sierpnia.

Fundusz pensyjny artystów sceny Skarbkowskiej ma być — jak się dowiadujemy z poważnego źródła — stanowczo zniesiony.

Jest to rzecz doprawdy niesłychana, ażeby fundusz emerytalny, jedyny w Polsce dla pracowników sceny narodowej, stworzony przed pół wiekiem przez szlachetnego ofiarodawcę, hr. Skarbka — miał być jednym pociągnięciem pióra skasowany, jedynie z tej racji, że p. Pawlikowski nie zaangażował 20 i kilku osób, mających prawo do emerytury.

Nieprawdopodobne to wprost, a dla biednych artystów, którzy ostatni grosz częstokroć składali do kasy — rozpaczliwe zarządzenie, a jednak tak, jak dziś rzeczy stoją, zupełnie prawdziwe i nieuniknione.

Wydział krajowy, wobec niezaangażowania 20 przeszło osób (należących do funduszu emerytalnego) — przez nowego dyrektora p. T. Pawlikowskiego, stanął wobec alternatywy: albo spensjonować tych artystów, albo też, w myśl brzmienia statutu funduszu emerytalny rozwiązać i przelać go na zakład sierót w Drohowsku, przyjmując jedynie zobowiązanie wypłacania dożywocia pobierającym już emeryturę.

Wybrano, niestety to drugie, gdyż kapitał żelazny funduszu emerytalnego, wynoszący ¼ miliona zł., nie mógłby nie tylko spłacić ustępujących obecnie artystów, ale nie wystarczyłby nawet na opłacenie procentów. Motyw ten skłonił Wydział kraj. do decyzji, powziętej na ostatniej sesyi, aby fundusz emerytalny przelać do kas Zakładu drohowskiego, tym zaś artystom i artystkom sceny skarbkowskiej, którzy nie zostali przez p. Pawlikowskiego pozyskami, zwrócone będą wkładki z 4% odsetkami.

Jest to dla 20 i kilku osób, w tej liczbie wiele obarczonych rodziną — katastrofa, tem dotkliwsza, że wcale niespodziewana. Wielu artystów odrzucało najlepsze warunki gdzieindziej, bo ich — jak mówili — „wiąże Kasa emerytalna“.

Dziś wszystkie nadzieje rozwiane, zachęcająca przez długie lata do wytrwałej pracy, myśl o zabezpieczonej starości — pogrzebana!

— Czy jest na to jaka rada? — zapytaliśmy naszego informatora.

— Jest — odpowiedział — jedyna, mianowicie ta, żeby p. Pawlikowski zaangażował tych artystów, którzy należą do funduszu emerytalnego.

Głos więc ma obecnie, ostatni głos w tej sprawie p. Tadeusz Pawlikowski!

Czas odnowić przedpłatę!

która wynosi:

we Lwowie	miesięcznie	2 kor. — h.
„	kwartalnie	6 „ — „
na prowincyi	miesięcznie	2 „ 20 „
„	kwartalnie	6 „ 60 „

z dwukrotną wysyłką:

na prowincyi	miesięcznie	2 kor. 70 h.
„	kwartalnie	8 „ — „
Dostawa do domu we Lwowie		60 h.
Każda zmiana adresu		. . . 40 h.

Każdy prenumerator otrzymuje **bezpłatnie Bibliotekę „Słowa Polskiego“**, złożoną z arcydzieł literatury naszej i obcej, w zbroszurowanych tomach.

Obecnie rozpoczynamy wydawnictwo znakomitych, a tak mało znanych, „Wykładów Adama Mickiewicza o literaturze słowiańskiej“.

KRONIKA.

Dziś w teatrze: „Lygia“, sensacyjna sztuka w 5 aktach (z czasów prześladowania chrześcijan za Neroua) przez James Barretta.

Temperatura. Dziś rano o godzinie szóstej było + 15° R.

Nasza biblioteka i feljeton. Prenumeratory *Słowa Polskiego* otrzymują jako bezpłatny dodatek bibliotekę, złożoną z arcydzieł literatury naszej i obcej, w zbroszurowanych tomach. Obecnie rozpoczynamy wydawnictwo znakomitych, a tak mało publiczności naszej znanych wykładów Adama Mickiewicza o literaturze słowiańskiej. Tom pierwszy będzie rozesłany w ciągu bieżącego tygodnia.

W odcinku wydania popołudniowego rozpoczniemy niebawem w dalszym ciągu druk powieści Sewera, która tak wielkie wywołała zainteresowanie, p. t. „Ponad siły“, w feljetonie zaś porannego *Słowa Polskiego* przekład z włoskiego sensacyjnej powieści kryminalnej Emila de Marchi p. t. „Kapelusz kapłana“.

Adama Mickiewicza „Wykłady o literaturze słowiańskiej“, zeszyt I jako bezpłatny dodatek do *Słowa Polskiego*, otrzymują przy dzisiejszym numerze wszyscy stali prenumeratory na prowincyi.

Namiestnik w Sanoku. Piszą nam z Sanoka: W piątek pociągiem rannym przybył do nas namiestnik hr. Piniński, celem lustracji starostw i zwiedzenia naszego miasta. A zatem rozpoczął od magistratu, kościołów, następnie był w sali Sokoła, w budynkach szkół ludowych i gimnazjum, w Radzie powiatowej, poczem udał się do fabryki wagonów. Tam w ciągu niespełna 20 minut zwiedził główniejsze warsztaty w towarzystwie członków rady zawiadowczej pp. dyk. Domaszewskiego, Lipińskiego i Misiągiewicza, oraz pp. Bömscha i dr. Lindego. O prowadzeniu fabryki wyraził się z całym uznaniem, żalując, że czas nie pozwala mu zwiezić jej tak dokładnie, jakby instytucya tego rodzaju na to zasługiwała. Z fabryki pojechał do stajen stadniny rządowej, poczem w biurze starosty udzielał audyencyi i przyjmował wybitniejsze osobistości miasta.

O godzinie 2 odbył się u starosty obiad, poczem podążył hr. Piniński na podwieczorek do pp. Władysławów Wiktorów. Dalszy cel podróży stanowi powiat krośnieński i jasielski.

Całe zwiedzanie miasta i tylu rozlicznych instytucyj odbyło się w tempie zbyt telegraficznym, ażeby hr. Piniński mógł nabrać o niem należytego wyobrażenia; 2 lub 3 godziny przeznaczone na ten cel jest stanowczo za mało.

Tajemniczy gołąb. Z Krzywotul dolnych (ad Ottynia) piszą nam: Przed kilku dniami przyleciał do gołębi leśniczego — ze stron niewiadomych — gołąb siwy z odznakami na piórach tylnych: „Lemberg 316. 892“, obok tego widnieje znak nieczytelny.

Morderca Kornel Czajkowski przytrzymaony został w Starem Siole.

Odnaczenie ministrów. Ministrowie: handlu bar. Call, rolnictwa hr. Giovanelli, oraz dla Galicji dr. L. Piętkak otrzymali godność tajnych radców.

† **Wacław Koniuszko**, artysta-malarz, zmarł onegdaj w Krakowie w zakładzie Hełców. Urodzony w roku 1855, odbył naukę malarstwa w krakowskiej Szkole sztuk pięknych, a potem dla dokończenia studyów udał się za granicę. Był to talent niezwykły i pierwsze jego utwory obudziły interes powszechny. Niestety, choroba nieuleczalna wczas przerwała karierę Koniuszki i rozwiła pokładane w nim przez świat artystyczne nadzieje.

Sobotnia wycieczka Klubu pocztowego do Lesienic zgromadziła liczne towarzystwo, które zaba-

wiała się ochoczo do godziny 3 rano. Tańcami (około 40 par) kierował p. Kunert. Zadoleni wycieczkowie urządzili prezesowi Klubu rady Chłodeckiemu piękną owacę z podziękowaniem za trudy w kierowaniu sprawami klubu i krzewieniu ducha towarzyskiego.

Mianowania. Niedzielną *Wiener Zeitung* donosi, że minister skarbu zamianował kontrolera filialnej kasy krajowej w Krakowie Wiktora Rosenfeloda kontrolerem przy głównej kasie krajowej we Lwowie, a głównego kasyera przy kasie krajowej we Lwowie St. Koncewskiego, dyrektorem krajowej kasy filialnej w Krakowie.

Zezwolenie. Cesarz zezwolił *attaché* poselskiemu w Londynie Ludwikowi hr. Badeniemu, przyjąć i uosić krzyż rycerski królewskiego hiszpańskiego orderu Karola III.

Wpisy do szkół. Wpisy uczennic w szkole wydziałowej żeńskiej im. królowej Jadwigi odbywać się będą do wszystkich klas szkoły, tudzież na kursa uzupełniające robót ręcznych kobiecych, na kurs handlowy i gospodarstwa domowego w dniach 30 i 31 sierpnia od godz. 9-tej do 12-tej przedpołudniem i od 4-tej do 6-tej popołudniu. Obiady wydawać będzie szkoła gospodarstwa domowego w abonamencie do domów.

Wpisy uczennic do szkoły wydziałowej żeńskiej im. św. Anny odbywać się będą w dniach 30 i 31 bm. przedpołudniem od godz. 9-tej do 12-tej, popołudniu od 4-tej do 6-tej.

Zamknięcie składek. Warszawski komitet jubileuszowy Henryka Sienkiewicza wobec zamknięcia składek na dar jubileuszowy, uprasza najuprzejmiej osoby, które miały sobie nadesłane arkusze oparafowane o łaskawy jak najrychlejszy zwrot takowych, wraz z zebraoną gotowizną do skarbnika komitetu, Juliana Wieniawskiego, w biurze Towarzystwa wzajemnego kredytu, lub w razie zabraknięcia listy, o łaskawie bezwzględne zawiadomienie o tem, gdyż komitet w sprawozdaniu swoim z obrotu składek i list, będących dokumentami kasowymi, będzie musiał zdać szczegółową sprawę z każdej niezwróconej mu listy składek, z wymienieniem nazwisk, na które wypisanemi zostały.

Sunt więźniów. Z Krakowa donoszą: W sobotę rano miano dokonać z tutejszego więzienia ekspedycyi 15 zbrodniarzy, zasądzonych na dłuższe więzienie do Lwowa. Lwi gród nie cieszy się jednak widocznie dobrą opinią w dobrze poinformowanych kołach pupilów św. Michała, bo oto oświadczyli stanowczo, że przedkładają Wiśnicz nad Lwów. Władza więzienna nie mogła jednak zaspokoić tęsknoty za Wiśniczem, lecz z pomocą 10 policyantów i kilkunastu strażników więziennych, stłumiła wówczas protest i skierowała całą ekspedycję, brzęczącą kajdankami do znieawidzonego Lwowa.

Pożar. Z Zakopanego donoszą: Onegdajszej nocy spłonęło na Orawie miasteczko Twardoszyn; ogromną łunę widać było z daleka.

W Uhnowie wybuchł w sobotę popołudniu silny ogień. Prawie połowa miasta spłonęła. Około tysiąca ludzi jest bez dachu. Nędra ogromna.

Napad na pocztmistrza. Z Krasieczyna donoszą: Pocztmistrz, wiozący 24 bm. wieczorem pocztę z Krasieczyna do Przemyśla, zjeżdżał w lesie z góry, a w chwili, gdy pochylił się przy hamowaniu wozu, uderzony został tępem narzędziem z tyłu w skroń. Cios mógł być śmiertelny, — gdyż strumień krwi oblał wóz i gościnnie. Pocztmistrz jednak nie stracił przytomności, tylko zaciął konia i uciekł z miejsca wypadku.

Włościanina, podejrzanego o popełnienie czynu zbrodniczego, aresztowała żandarmerja w Birczy.

Zmarli. W Krakowie: Władysław Trzmiel, doktor praw, kandydat adwokacki.

Królowa angielska od chwili wstąpienia na tron przeżyła wielu swoich ówczesnych poddanych. Musiała obsadzać na nowo wszystkie wyższe stanowiska państwowe. Za jej rządów umarło 11 lordów kanclerzy, 10 prezesów ministrów, 6 speakerów w Izbie gmiu, 5 arcybiskupów Canterbury, 6 arcybiskupów Yorku; dalej 5 głównodowodzących armią, 5 książąt, Norfolku. W Kanadzie rządziło przez ten czas 10, zaś w Indyach 15 wicekrólów. Podczas panowania królowej Wiktoryi 17 prezydentów sprawowało rząd w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej; we Francyi rządził: 1 król, 1 cesarz i 7 prezydentów.

Mapa gwiazd. Obserwatorium Vassar College w Stanach Zjednoczonych zamierza sporządzić mapę gwiazd, położonych w obrębie jednego stopnia od bieguna północnego; pomiary odpowiednie dokonane zostały w Helsingforsie we wrześniu r. 1895 przez p. Karolinę Furries, drugą dyrektorkę obserwatorium. W kolegiach Smith, Wellesley i Holyoke również kobiety zarządzają obserwatoriami.

„**Jeszcze Polska nie zginęła**“, 7 kart pocztowych według oryginałów Juliusza Kossaka, wydała księgarnia H. Aitenberga.

Do nabycia w Administracyi *Słowa Polskiego* następujące dzieła i broszury: Józef Maskoff „Zaszuł mi las“, tomów 2. Cena 6 kor. Stanisław Rossowski. „Moja córka“. Cena 2 kor. 50 hal. Stanisław Rossowski. „Psyche“ zbiór poezyi. Cena 3 kor. Abgar-Soltan. „Panua Siekierczanka“. Cena 2 kor. „Przewodnik do kąpiel“. Cena 1 kor. „Przygotowania wojenne Rosyi“. Cena 1 kor. Zmogus, „Barcikowscy“ Cena 5 kor.

Pożar cukrowni. W Aleksandrowsku dnia 15 b. m. o godzinie 9 rano wybuchł pożar w cukrowni „Stara Osota”, należącej do p. Sereszczewki, a położonej w pobliżu stacji Fundulejówka (kolei fastowskiej). Ogień powstał na II. piętrze w sali aparatów i rozszerzał się tak gwałtownie, iż pracujący w fabryce ludzie zaledwie zdolali uciec. Dla pracowników cukrowni hołesnym był widok, gdy w 2 godziny po wybuchu pożaru runęło drugie piętro na centralne maszyny i pompy, znajdujące się w sali maszynowej pierwszego piętra. Cukrownia była już prawie gotowa do rozpoczęcia kampanii. Pod wieczór, pomimo pomocy straży ogniowej, pozostały tylko zgliszcza. Spaliło się kilka tysięcy pudów drogiego produktu. Biały cukier, znajdujący się w innym budynku, ocalał. Cukrownia była ubezpieczona na 400.000 rubli.

Pokłady złota. Nad rzekami Birjusa i Wielki Talein na Kamezacie natrafiono na obszerne pokłady złotonosnego piasku, zawierającego stosunkowo bardzo znaczny procent złota. Trafiają się tam nawet bryłki rodzimego złota, mające od 1/4 do 1/2 funta wagi.

Ze świata postępu techniki i przemysłu.

(Koleje bez dymu i kurzu. — Pasażer dla kolei. — Drogi bez kurzu. — Zastosowanie ropy naftowej. — Konie i samochody. — Zniesienie marki pocztowej).

Wszędzie tam, gdzie drogi i koleje istnieją dla publiczności a nie odwrotnie — jak to bywa u nas; przemysłują nad tem, jakby zmniejszyć przykrości jazdy, jakby pasażerom podróż udogodnić.

Prawdziwą plagą — jak wiadomo — bywa dym i kurz; starały się temu zaradzić zarządy kolei amerykańskich i udało się. Oto okazały liczne doświadczenia, iż skrapianie toru ciężkimi olejami, produktami, pozostałymi z destylacji ropy naftowej niszczy w zupełności kurz i proch, oraz nie dopuszcza zachwaszczenia żwirówki torowej.

Aby utrzymać tor bez prochu, potrzeba rocznie 500 galonów oleju na jedną milę, a skrapianie takie skuteczniają specjalne pociągi. Wóz na przedzie ma u spodu rury kołujące się wolno wzdłuż i w poprzek, z otworami, przez które wytryskuje olej. Dopływ oleju do rur tych regulowany jest z innego wozu tenderowego, upełnionego potrzebną ilością oleju. Szyny chronione są skrzydłami blaszanymi i pozostają przy skrapianiu nietknięte.

Przez takie regularne skrapianie toru, dalej przez użycie koksu, jako paliwa zamiast węgla zwykłego, starają się koleje amerykańskie o ruch tak czysty i schludny, jak na kolejach elektrycznych. Pasażer wie i czuje, że kolej jest dla publiki, a nas wie, ale czuje — wprost przeciwnie.

Ci, którzy podróżowali, polykając w pocie czoła tumany dymu i kurzu, rozumieją głębokie westchnienie i zapytanie pokornego Galicyanina: „żali zawita kiedyś i do nas dzień, w którym kolej będzie dla pasażera?”

Energiczne zapytanie i żądanie tego, co się nam należy, jest — jak wiadomo — buntem, gdyż „porządny obywatel” prosi i czeka i czeka...

Buntowniczy obywatel miast amerykańskich, żąda, aby i ulice miasta były wolne od kurzu i prochu, dlatego środek ten wypróbowany na kolejach, zastosowano i do ulic.

Okazało się, iż pokład kurzu na 4—5 cm. skropiony odpowiednio „ropą naftową” — wygładza drogę kamienną, lub dobrze żwirowaną znakomicie. Staje się jakby asfaltowaną (naturalnie nie ma się na myśli dróg z wybojami, lub lwowskich bruków w rodzaju klawiszy) i zużywa się znacznie mniej, niż przy skrapianiu wodą.

Nawet drogi mniej gładkie, skrapiane naftą, polepszają się, stają się wytrzymalsze, gdyż nie tak łatwo wnika w nie wilgoć.

Naftę jednak wturkuje się gorącą, z pomocą specjalnie do tego celu skonstruowanych maszyn, gdyż inaczej tworzyłaby kaluże na prochu, a rozchodzi się o to, by kurz jednostajnie został nasycony naftą. Wówczas koła i kopyta końskie znacznie mniej niszczą drogę, a cały pokład staje się elastycznym.

O wpływie na zdrowie, znaczeniu higienicznym — ulic bez kurzu chyba rozwodzić się nie potrzeba; polykamy kurz, napełniamy płuca szkodliwym prochem nieustannie — umieramy przezto wcześniej, niżby to mogło nam być przyjemnem.

— A więc i tu... westchnąć należy ku tym, co wiodarzą naszym gromszem publicznym.

— Najwięcej ścierają bruki miast (prócz zwykłych brukotłuków) kopyta końskie, dlatego też w niedawno wydanej broszurze — jeden z inżynierów berlińskich proponuje radykalne zniesienie lokomoty z pomocą koni a zastąpienia ich „automobilami”. Samochody — oto nowa rewolucja w życiu miejskiem, która umniejsza budżet konserwacji ulic i dróg.

Ale to wszystko muzyka przyszłości!

Człowiek stara się skwapliwie o coraz dalsze zastąpienie swej pracy fizycznej maszyną, a pracy nawet poniekąd umysłowej „automatem”.

Najnowsze usiłowanie takie zmierza do zniesienia marki pocztowej.

Jako — zapytamy — zupełne zniesienie marek a może i portoryów?

Ruch pocztowy gratis?

— O nie! tak nie myśli angielskie *Post-office* które powiada: „precz z marką pocztową” — ale realizować pragnie ekspedycję, opłacanie listów i przesyłek „automatycznie”.

Ale jak? — rozpatrzmy króciutko tę sprawę. Mam wysłać list naprzykład ze Lwowa do Krakowa, kupuję markę nalepiam i wrzucam list do skrzynki. Urzędnik otrzymuje ten list, przekonuje się, czy porto 10 h. odpowiada wadze, stempluje i list dochodzi na miejsce przeznaczenia. Tam ponownie urzędnik stempluje i list docodzi do adresata.

Jaką rolę w tym przebiegu odgrywa marka pocztowa? Stwierdza, że list może być ekspedycyjny, gdyż należytość została niszczona. Czy do tego nie starczyłaby sama stampilia? Automat może za wrzuceniem 10 h. ostemplować nam list i cała ekspedycja uproszczona i urzędnik do stemplowania zbędny.

Jeż to pracy możnaby zaoszczędzić! Druk marek, rozsprzedaż, zarachowanie, obliczenie, unieważnienie i t. d., wydatek pracy i pieniędzy bardzo znaczny, możnaby użyć na cele inne.

Słuchanie! — powiedzą niejedni — dobre to dla drobnej korespondencji prywatnej, ale cóż zrobić z masowym ruchem pocztowym, przesyłek druków i t. d., jakżesz to załatwić automatycznie? Zapytujemy jednak, czy ten ruch używa skrzynek pocztowych?

wych? Nie, cały transport przesyłek przychodzi *en bloc* opłacony do urzędu lub wprost do kolei, a więc da się również załatwić automatycznie stwierdzeniem opłaty.

Interesent, firma, otrzymuje z urzędu pocztowego stampilię, z pomocą której wykonać może pewną ilość stemplowań na pewną kwotę, przypuścimy 10 razy po 10 hal. Zapłaci za to 1 koronę. Gdy wyczerpie się ta ilość, kupuje nową i t. d.

Jeśli stampilia skonstruowana jest n. p. na 1.000 przybitek po 20 hal., to odbiorca zapłaci 20 koron (jak gdyby kupił 1.000 marek do nalepiania). Stampilie takie mogą być konstruowane na potrzebne ilości stemplowań i kwoty, a jakiemby to było uproszczeniem, chyba nie trzeba dowodzić.

Marka pocztowa spełniła swoją misję. Sir Roulard Hill, jej wynalazca, położył uznane zasługi — *times is money* mówią Anglicy i chcą zastąpić markę automatem stemplującym.

Kilka lat temu podniósł tę sprawę inżynier bawarski, jednakowoż myśl ta nie znalazła uznania w Niemczech, dziś przeprowadzają ją Anglicy.

Protestować będą chyba tylko zbieracze i handlarze marek, ale chyba nikt rozsądny tem się zbyt nie rozczuli. Ale, ale... jeszcze zapomnieliśmy jedno! Świeccy i kościelni dewoci zbierają marki na wykupno murzynów z niewoli... ci będą protestować energicznie.

Wątpimy jednak, czy postęp cofnie się dla wybawienia co tysiąc lat jednego murzyna pakami marek pocztowych.

Może to herezya, ale wyznamy otwarcie, że jedna prosperująca fabryka, racjonalne gospodarstwo średnie, nawet łaźnia ludowa u nas jest rzeczą o wiele cenniejszą, aniżeli wieczne zbawienie nawet 1.000 murzynów i papuasów... (Eh)

Depesze handlowe.

Z targu pieniężnego.

Wiedeń, 26 sierpnia. Zamknięcie wczorajszego popołudnia. Notowano: Akcje austr. Zakł. kredytowego 657.50, Akcje węg. Zakładu kredytowego 678.—, Akcje anglo-banku 273.50, Akcje Unionbanku 550.—, Akcje Landerbanku 416.75, Akcje Bankvereinu 493.—, Akcje Bodencredit —.—, Akcje Gal. Banku hipotecznego —.—, Akcje kolei państwowych 648.—, Akcje kolei południowych 110.—, Akcje Tramway A. 284.— 3, B. 278.—, Akcje kolei Elbethal 454.—, Akcje kolei półn. —.—, Akcje kolei czern. —.—, Akcje Alpiny 452.—, Akcje Rimu Muranyi 512.—, Akcje Prag. Towarzystwa żel. 1850.—, Akcje Fabryki broni 326.—, Akcje tureckie tytoniowe 287.—, Oblig. węg. ind. 90.40, Renta najowa 97.65, Austr. Renta koronowa 97.75, Węg. Renta koronowa 90.60, 56 l. Listy Tow. kred. ziem. 90.—, 4 proc. listy Banku kraj. 92.—, 4 1/2 proc. Banku kraj. 99.25, 4 proc. listy Banku hip. 90.75, 4 1/2 proc. listy Banku hip. 89.50, 5 proc. listy Banku hipot. 109.50, 4 proc. Gal. Oblig. propinac. 05.60, 4 proc. Gal. pożycz. kraj. z 1893 r. 99.90, 4 proc. Pożyczka m. Lwowa 89.—, Losy tureckie 166.50, Marki 118.34, Ruble 255.30

Tendencja: Ogólny zastój w interesach, walory międzynarodowe słabo, targ lokalny silny.

Berlin, 26 sierpnia. Przy zamknięciu wczorajszej giełdy: Kredyty 205.25, Staatsbahnny 137.25, Disconto Comm. 117.75, Berlin. Tow. handl. 145.75, Łaota 291.40 Bochumer 186.—, Kolej półn. wschodnio pruska 96.—, Ruble za gotówkę 216.35, Kolej wawsz.-wied. —.—, Kolej morza śródziemnego 99.25, Kolej Meridional 132.—, Losy tureckie 168.30, Renta włoska 94.25, „Harpenet” kopalnie węgla 176.—, Kolej Marienburg-Mławka 72.10, Konsolidacja 340.—, Lomba dy 25.25, Kolej Henry 110.40, Niemiecki bank narodowy 131.—, Kanada Profered 86.70, Akcje żeglugi hamburskiej 119.80.

CHINY.

Lecz w tych przybytkach rozkoszy jest czasem i nóż skrytobójcy w robocie, a milczący trup idzie na ono rzeki, nie zostawiając śladu po sobie.

W życiu rodzinnem nie można niewiasty pospolicie pomawiać o zepsucie. Musi ona być mężowi posłuszną, nie wolno jej karcieć męża, lecz tylko łagodnie upominać. Rozwód jest bardzo łatwym. Następuje on wskutek nieposłuszeństwa żony wobec rodziców mężowskich, bezpłodności, nierządu, zazdrości, wyrzutów skórnych, kradzieży a nawet w skutek samej gadatliwości.

Niejedna, bardziej wykształcona kobieta boi się też małżeństwa, w którym jej podrzędne stanowisko naznaczono. Takimi zniechęconymi zapewnają się żeńskie klasztory taoistyczne i budaistyczne, a w r. 1873 ośm zaręczonych dziewcząt z Kantonu, zwiąawszy się razem, rzuciło się w nurty rzeki, przenosząc śmierć nad małżeństwo.

Pod wpływem chrystyanizmu, zmieniają się zapatrywania na stanowisko kobiety i dlatego między kobietami znajduje chrystyanizm najgorliwsze propagatorki. Zresztą umiały kobiety nawet w Chinach zijać pewne miejsce w literaturze a w Japonii zdobyły już niejedno w kierunku do równouprawnienia. W dziejach Chin występują wpływy i biorące udział w rządach żony lub wdowy cesarzów.

Władza ojcowska w Chinach jest tak wielką, że samo nieposłuszeństwo dziecka może pociągnąć za sobą wyrok sądowy i karę więzienia. Jeżeli jednak ojciec pastwi się nad synem i plagami śmierć jego spowodzi, to prawo skazuje go na sto kijów bambusowych.

Tylko objęcie urzędu publicznego uwalnia syna od zawisłości od ojca, bo wtedy, wedle pojęć chińskich, prawa ojcowskie przechodzą na cesarza. Gdy

urzędnikowi umrze ojciec, dozwala mu prawo na 27 miesięcy urząd swój opuścić, aby mógł ojca pogrzebać, przepisany czas żałoby przebyć i sprawy rodzinne uporządkować.

W Chinach istnieje dotychczas pewien rodzaj domowych niewolników. Poza domem mają oni równe prawa z innymi a dzieci ich mają dostęp do urzędów publicznych — w domu wszakże są niewolnikami, mającymi przekazane im roboty do spełnienia. Są to niewolnicy, których się kupuje, bo prawo dozwala sprzedawać rodzinom dzieci, pod warunkiem wszakże, że i one na to się godzą. Niewolnica ptei żeńskiej przestaje być niewolnicą, gdy wychodzi za mąż. Szczególniej po wojnach domowych, które się w Chinach dość często zdarzają, zrujnowani do szczytu ludzie zaprzędają sami siebie lub swe dzieci na niewolników. Handel „kulisami,” t. j. fragarzami, używanymi w portach i do noszenia lektyk, odbywa się jeszcze po dziś dzień. Przed czterdziestu laty mandaryni zatrzymywali przemocą kulisów, chcących wywędrować i osadzali ich jako niewolników na Formozie. W r. 1871 kulisowie, transportowani przemocą na statku peruwiańskim „Don Juan”, podpalili statek, przyczem ich 600 zginęło.

W rodzinach charakter niewolnictwa łagodnym bywa częstokroć przez wzajemne przywiązywanie i wytwarza się idealny stosunek sługi do pana, w którym nie ma nawet różnicy stanu, gdyż ta wogóle nie odgrywa żadnej roli w społeczeństwie chińskim.

Chińczyk rozróżnia wogóle cztery stany społeczne, nie podług urodzenia i wyłącznych przywilejów, lecz podług zatrudnienia, tj. stan urzędników (Szi), rolników (Nung), rękodzielników (Kung) i handlarzy (Szang). Urzędnicy i wogóle ci, co odbyli pewne egzamina, mają tylko ten przywilej, że nie mogą być bambusem w skórę bici — a mandżurówie, z których dynastia pochodzi, odbierają karę cielesną nie bambusem, lecz knutem. Synowie prostytutek, komedyantów, katów, sług sądowych i wię-

ziennych nie mogą być do stanu urzędniczego dopuszczeni dla zgorzienia i okrucieństwa, które może im być wrodzone.

Arystokracji rodowej, jako stanu nie ma w Chinach. Oprócz ośmiu czy dziewięciu rodzin książęcych, bywają czasem domy obdarzane przez cesarza za bardzo wielkie, zazwyczaj wojenne zasługi, tytułami honorowymi: Kong, Hen, Pe, Tseu i Nan, które mniej więcej tyle znaczą, co w państwach europejskich książę, margrabia, hrabia, wielhrabia i baron. Tytuły te nie są jednak dziedziczne i przechodzą na najstarszych synów, zniżając się o jeden stopień, tak, że po pewnym czasie znikają zupełnie. Zresztą tytuły takie nie nadają ich posiadaczom żadnych przywilejów.

Piękną zaś właściwością innych tytułów i rang, nabytych w służbie publicznej przez uzyskanie stopni naukowych, jest to, że nie przechodzą one na dzieci, lecz dostają się w udziale ojcu dygnitarza, który razem z synem podnosi się na coraz wyższe stopnie w społeczeństwie. Ma to swoją wielką doniosłość, gdyż z jednej strony pobudza rodziców do jak najstaranniejszego kształcenia synów, z drugiej zaś strony nie pozwala wyniesionemu do wysokich godności synowi popadać w krzywdzący rodziców, fałszywy wstyd, z powodu ich niskiej pozycji społecznej.

Wskutek przedludnienia, które n. p. w Szczuanie wynosi 112, a w Szantungu 210 mieszkańców na kilometr kwadratowy, wleczy się po Chinach wielu żebraków, dziadów, którzy mają własną swą organizację i których poniekąd za osobny stan uważać należy. Są oni przez całą ludność tolerowani i żyją z jałmużny, nie zawsze chodzą w łachmanach, lecz mają swe odznaki jako dziadowie z profesji, mają też niejednokrotnie swoje przepisy i swoich naczelników.

(C. d. n.)

Budapeszt, 26 sierpnia. Wczor. gieł. Austr. kred. 659— Węg. bank kred. 679—, Węg. bank eskontowy 451-50, Węg. bank hipoteczny 423—, Węg. renta koronowa 90-60, Rimamurania 511—, Węg. 4-proc. renta 96-10, Węg. bank dla przem. i handlu 170—, Staatsbahnny 463—, Koleje uliczne 506—, Węg. bank esk. 66—, Węg. pożycz. premiova 158-50, Austr. renta koronowa 97-40 Elektr. kol. uliczne 289— Ganz & Co. 32-40, Salgotarjaner 634—, Austr. złota renta 96-25, Akcje elektr. 234—, Usposobienie silne.

Frankfurt, 26 sierpnia. Wczorajsza giełda wieczorna Kredyty 205-10, Staatsbahnny 137-50, Lombardy 25-20, Alpijny 224—, Austriacka renta papierowa —, Austr. srebrna renta 96-60, Austr. złota renta 98-80, Węgierska złota renta 96-20 Unionbanki —, Akcje elektr. 126 —, Kolej półn.-zach. 112—, Usposobienie spokojne.

Paryż, 26 sierpnia. Wczor. giełda Cred. foncier — 4 proc. pożyczka rumuńska 1896 r. —, Grecka pożyczka 197—, proc. hiszpańskie Extérieurs 72-52, Usposobienie spokojne.

Berlin 26 sierpnia. Wczor. giełda wieczor. (Nachbörse) Kredyty 205-25, Staatsbahnny 137-60, Lombardy 25-10, Rosyjskie banknoty (kasa) 173-25, Ros. banknoty (ult.) 216-30, Disconto Comandit 173-10, Usposobienie silne

Hamburg, 26 sierpnia. Wczorajsza giełda wieczorna. Kredyty 205-00 Lombardy 25—, Staatsbahnny 137-25, Austr. złota renta 98-50, Węgierska złota renta 96-25, Srebro 83-85, Licenco 83-35 żądano, Srebrna renta 96-60 Włoskie 94-05 Losy z 60 r. 133-50, Usposobienie silne.

Targ zbożowy i towarowy,

Budapeszt, 26 sierpnia. Pszenica na październik 7-63 do 7-64, żyto na październik 7— do 7-02 owies na październik 5-28 do 5-30 kukurydza na sierpień 6-18 do 6-19, na maj 1901 r. 4-43 do 4-35, rzepak na sierpień 1900 r. 14-40 do 14-45.

Wiedeń, 26 sierpnia. (Giełda zbożowa). Na wczorajszej giełdzie sprzedawano:

Pszenica na jesień 7-90 do 7-95 i 7-92, pszenica na wiosnę 8-35 do 8-46, żyto na jesień 7-38 do 7-45, żyto na wiosnę 7-75 do 7-79 i 7-76, owies na jesień 5-61 do 5-63, owies na wiosnę 5-95, kukurydza na wrzesień październik 6-42 do 6-45, kukurydza na maj czerwiec 5-13 do 5-21, rzepak na sierpień wrzesień 14-60 do 14-70.

Praga, 26 sierpnia. Cukier K. 25-25, na jesień —.

Hamburg, 26 sierpnia. Kawa Rio loco ordyn. 38— do 40—, prawdziwa ordyn. 41— do 43—, dobra 44— do 45—, Santos Good na maj 40-25, na wrzesień 41—, na grudzień 41-75, na marzec 42—.

Havre, 26 sierpnia. Kawa Santos Good Average na sierpień 48-25, na grudzień 48-75.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor:

Stanisław Rossowski.

Drukarnia „SŁOWA POLSKIEGO“ we Lwowie

Chorażczyzna 17-19,

przyjmuje wszystkie roboty w zakresie druckarstwa wchodzące i wykończy takowe szybko, czysto i po umiarkowanej cenie.

Drobne ogłoszenia.

Prywatne gimnazjum SCHOLZA,

Graz, Grabsch-Maigasse, z prawem szkoły publicznej, państwowe świadectwa, wyborowy pensjonat, własny dom, bardzo zdrowe lokale, troskliwa i umiejętna opieka dla wychowanków, dobrzy nauczyciele, umiarkowane ceny, zupełnie zastępuje się rodziców. Przyjmuje się uczniów także zkończem I kursu. 4078

Dwa pokoje przedpokój kawalerskie I piętro Grodzickich l. 2, róg Dominikańskiej i rynku. 4422

Magister farmacji znajduje korzystną posadę w aptece w Jaworowie 4486

Do ciągnięcia wżeniowego polecamy losy węgierskie Czerwonego Krzyża, Bazylika i serbskie za gotówkę i na raty od 2 koron miesięcznie począwszy. Kantor wymiany Wiktor Chajes i Sp., Lwów, Sytkuska 8. Losy gdziekolwiek zastawione wykupujemy i odprzedajemy to same losy na dogodnie raty. 4358

Przyjmę 1 lub 2 studentów z wyższej klasy gimnazjalnej. Fortepian w domu. Bliższa wiadomość, Lwów, Wronowska 17 I piętro, drzwi 5. 4510

Korzystna posada dla magistrów dla objęcia u mnie. Zygmunt Gogola Bóbrka. 4518

2 pokoje, niża, kuchnia 22 zł. — 3 pokoje, niża, kuchnia 28 zł. Kleparowska 5. 4521

UCZNIOWIE znajdują najlepsze umieszczenie wraz z opieką i pomocą u wytrawnego pedagoga. Bliższa wiadomość w biurze u p. Gawlikowskiego ul. Halička, l. 10. 4523

Potrzebuję zaraz pokoju umeblowanego z usługą. Zgłoszenia pod „profesor“ do administracji. 4572

Wszystkie ogłoszenia w Słowie Polskiego. Należności SCHLEIFENY, SHIRTENGI, sprzedaje handel JANA RIEDLA we Lwowie, przy ul. Ładzińskiej 6.

Idla

Pp. gospodarzy

poleca:

- Oliwy do maszyn, Smarowidło do osi i do maszyn, Rzemyski do zycia pasów, Szruby i nitki do pasów, Waseline, Tłuszcz na walce, Łój, Tran na skórę, Szpik, 4243, Gurty do maszyn, Weże konopne, Latarnie stojonne na naftę i oliwę, Piombony do mięsni mleka, Obcegi do plombowan, Koneweczki na naftę i oliwę, Oliwiarki do maszyn, Oliwiarki do transmisyi, Lakiery do uprząży, Czernidło do uprząży, Skórki irchowe, Szczotki do koni i do powozów, Gąbki powozowe, Zgrzebła, Grzebienie do grzyw, Sikawki ogrodowe, Hydronoży, Hamaki, Wiaderka do pojenia koni i gaszenia ognia, Pochodnie smolne i naftowe, Płachty nieprzemakalne na wozy i sterty, itp. itp.

Alojzy Hübner Lwów, Rynek 38.

NAUCZYCIELSKA AGENCJA Helicy z Jordanów Biernańskiej, Długosza 3. 4522

Studentki lub panienki znajdują umieszczenie Szeptyckich 11 A. I piętro, drzwi 16. 4527

Hotel Pański nowo zbudowany i po europejsku urządony, pokoje od 1 k. 60 h., z usługą i flakrem hotelowym. Właściciele A. Zakrzyczkowskiej, restaurator kolejowy w Dębicy. 4503

Majątek we wschodniej Galicyi 26 kil. od stacji kolejowej. Pola ornego dobrego 150 m., łąk 50 m., lasu grubego dęb., brzoza, grab, eol. 120 morgów. Wskutek stosunków rodzinnych jest do sprzedania, bliższa wiadomość udziela p. Janiszewski w Kołomyi ulica Sobieskiego l. 70. 4570

Poszukuje studentów z I lub II-giej klasy gimnazjalnej z całym utrzymaniem ul. Chodorowskiego l. 4 u właścicieli 4571

PENSYONAT

wzorowy dla chłopców

Prywatne kursa

gimnazjalne i realne, zbiorowa nauka dla prywat. wszystkich klas gimn. i real.

Korepetycje

dla uczniów publicz. gimnaz. i realn. Doegz. wstęp. do I. kl. szkół średn. kurs przygotowawczy.

Do egz. dojrzałości gimn. i real. krótsze i dłuższe kursa.

Pierwsza kl. gim. i real.

zbior. pryw. nauka od 8—1 r. Uczniowie, przepadli przy egz. wstęp. do I. kl. mogą po roku składać egzamin wstęp. do kl. II. Rozpoczęcie nauki d. 5 września.

A. Strzelecki, b. naucz. Gimn. i Szk. realn. Zielona, 5 l. p. (stacya tramw. elek.) 3—6 pop. — Listy winny zawierać markę na odp. 4634]

Własnego wyrobu

najlepsza 4242

Masę woskową

na podłogi

i prawdziwą

Masę francuską

na posadzki

poleca

Alojzy Hübner

Lwów, Rynek 38.

Jagiellońska 22.

Przeprowadzenia

w patentowanych, uchylających potrzebę opakowania wozach, łądem i morzem, kołoją, drogą kołową i w miejs. 4303

WIEK XX.

jedynę w kraju pismo codzienne ilustrowane

przynosi najnowsze wiadomości z kraju i ze świata.

!Dwa feljetony!

WIEK XX.

wychodzi codziennie o godzinie 6 wieczór, zatem najpóźniej z wszystkich pism lwowskich, skutkiem czego zawiera telegramy z ostatniej chwili, których żadne inne pismo podać nie może.

Ważniejsze zdarzenia ilustrowane rycinami.

Miesięcznie kilkadziesiąt ilustracyj.

WIEK XX.

jest najtańszem pismem codziennem w całej Polsce.

Prenumerata miesięczna wynosi: we Lwowie 1 koronę — na prowincyi 1 k. 50 h. Egzemplarz 5 helerów.

Adres: Wiek XX., Lwów, Chorażczyzna l. 19.

Kurs giełdy wiedeńskiej

Z dnia 25 sierpnia 1900 r.

Kursa wszelkich akcyj i różnych losów, notowane są „od sztuki“ w walucie koronowej

Ogólne dług państwa.

Table with 2 columns: instrument name and price. Includes Renta papierowa, Renta srebrna, Losy z roku 1854, etc.

Dług państwa krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Table with 2 columns: instrument name and price. Includes Renta złota wol. od pod., Renta wolna od pod., Renta inwest. austr.

Obligacje kolejowe.

Table with 2 columns: railway name and price. Includes Kol. Arcyks. Albrechta, Kol. Cesarzowej Elżbiety, Kol. Cesarza Franciszka, etc.

Obligacje pierwszeństwa (kolejowe).

Table with 2 columns: railway name and price. Includes Kol. Arc. Albrechta, Kol. Bukowińskiego, Kol. gal. Karola Ludwika, etc.

Dług państwa krajów korony węgierskiej

Table with 2 columns: instrument name and price. Includes Węg. złota renta, Węg. bl. opr. regul. Cisy, Węg. pożycz. premiova.

Wzrost publiczne pożyczki.

Table with 2 columns: instrument name and price. Includes Pol. kraj. Bukowiny, Bukowiński obl. propinacyjny, Galic. obl. propin. z roku 1889, etc.

Listy zastawne. Oblig. hipot i listy dłużne

Table with 2 columns: instrument name and price. Includes Austr. aukt. kred. ziem. los., Bukowiński aukt. kred. ziem., Gal. k. kred. ziem., etc.

Obligacje z prawem pierwszeństwa

Table with 2 columns: instrument name and price. Includes Kol. Lwów-Czer.-Jassy, Kol. Lwów-Czer., Gal. kol. lok. wschodn., etc.

Różne losy.

Table with 2 columns: instrument name and price. Includes Austr. aukt. kr. z. obl. pr. s. r., Tow. leg. na Dunaju, Węg. Banku hip., etc.

Losy bezprocentowe.

Table with 2 columns: instrument name and price. Includes Budapeszteńskie, Zaki. kred. dla b. i. p., Cisy 40 st. mk., etc.

Akcje przedsiębiorstw transportowych.

Table with 2 columns: company name and price. Includes Bukow. kol. ok. (akc. pierw.), Kolej półn.-zsch. Ferd. 1900 st. mk., etc.

Akcje banków (za sztukę).

Table with 2 columns: bank name and price. Includes Banku Anglu austr., Peest. bank handl. 600 st., Zaki. kred. dla handlu i przem. p. ul., etc.

Akcje przedsiębiorstw przemysłowych.

Table with 2 columns: company name and price. Includes Galic. karpac. haft. towar., Austr. węg. górnicze Alpine 100 st., etc.

Waluty.

Table with 2 columns: currency name and price. Includes Dukat cesarski, Austr. węg. 8 gald. złota moneta, etc.

Berlin, dnia 25 sierpnia

Table with 2 columns: instrument name and price. Includes Pozn. listy zastawne, Pozn. listy rentowe, Ruble (100), etc.

Warszawa, dnia 25 sierpnia:

Table with 2 columns: instrument name and price. Includes Listy likwidac. Król. Polsk. dals., Kos. Pol. Prem. z roku 1884, etc.

Petersburg, dnia 25 sierpnia:

Table with 2 columns: instrument name and price. Includes Rosyjska pożyczka prem. s. r. 1884, Listy aukt. Tow. kred. ziem. Kr. polak., etc.